

III OGÓLNOPOLSKA KONFERENCJA FOTOINTERPRETACJI
W LUBLINIE, W DNIACH 7 - 9. IX. 1967

Trzecia Ogólnopolska Konferencja Fotointerpretacyjna zorganizowana została przez Komisję Fotointerpretacyjną Polskiego Towarzystwa Geograficznego oraz Katedrę Kartografii Uniwersytetu Marii Curie Skłodowskiej w Lublinie. Program obejmował dwa dni obrad, oraz całodzienną wycieczkę do zachodniej części Wyżyny Lubelskiej, gdzie w Chodliku i w okolicy Jastkowa prezentowane były obszary, na których prowadzono badania geograficzne i archeologiczne z wykorzystaniem zdjęć lotniczych.

Obrady Konferencji koncentrowały się na następujących zagadnieniach:

1. Interpretacja elementów fizycznych środowiska geograficznego.
2. Interpretacja elementów biogeograficznych środowiska geograficznego.
3. Fotointerpretacyjne studia syntetyczne.
4. Dydaktyka fotointerpretacyjna.

Obrady Konferencji w dniu 7. IX. 67 w sali teatralnej Chatki Żaka /miasteczko uniwersyteckie/ otworzył prof. dr F. Uhorczak, Kierownik Katedry Kartografii UMCS który po przywitaniu przybyłych uczestników i gości, w krótkim przemówieniu podkreślił związki pomiędzy kar-

tografią i fotointerpretacją oraz wskazał na ogromne perspektywy rozwoju kartografii, która w coraz większym stopniu korzysta ze zdjęć lotniczych i satelitarnych. Mówiąc o lubelskim ośrodku kartograficznym prof. F. Uhorczak powiedział, że szkoląc geografów i specjalistów kartografów staramy się wprowadzać nowe metody i techniki badawcze. Dlatego też, jako trzeci w kraju, po Warszawie i Wrocławiu, wprowadziliśmy zajęcia z fotointerpretacji, które obecnie są już zajęciami programowymi.

Jako drugi zabrał głos prof. dr W. Walczak, przewodniczący Komisji Fotointerpretacji Polskiego Towarzystwa Geograficznego. W swym wystąpieniu prof. W. Walczak przedstawił historię rozwoju idei szkolenia fotointerpretacyjnego wśród geografów polskich oraz wskazał na bardzo istotną rolę naukową, jaką pełni Polskie Towarzystwo Geograficzne patronując ruchowi fotointerpretacyjnemu i wspierając go w jego akcji organizacyjnej, dydaktycznej i wydawniczej. Organizowane przez Komisję Fotointerpretacji PTG kursy dla asystentów i wykładowców pozwoliły już na przezwycięzenie pierwszych trudności kadrowych, zaś 5 numerów "Fotointerpretacji w geografii" świadczy o wzrastającym zainteresowaniu problematyką fotointerpretacyjną.

Po dwu przemówieniach powitalnych, pod przewodnictwem prof. dr J. Kondrackiego rozpoczęły się obrady poświęcone fotointerpretacji elementów fizycznych środowiska geograficznego. Na pierwszym posiedzeniu wygłoszono 7 referatów:

Dr E. Tomaszewski: Dolina Lutyni w świetle analizy zdjęć lotniczych.

Mgr K. Trafas: Rekonstrukcja starych koryt rzecznych w oparciu o zdjęcia lotnicze.

Doc.dr L.Baraniecki: Badań zmywów powierzchniowych na terenach słabo nachylonych na podstawie fotointerpretacji.

Mgr J.Miszalski: Uwagi o rozwoju wydm wędrujących na Mierzei Łebskiej.

Mgr J.Wojtanowicz: Analiza form wydmowych i procesów deflacyjnych fragmentu Kotliny Chodelskiej.

Dr T.Witek, Mgr L.Ochalska: O wykorzystaniu i przydatności zdjęć lotniczych w kartografii gleb.

Dr A.Kęsik, Dr K.Wojciechowski: Próba zastosowania interpretacji zdjęć lotniczych dla oceny warunków wpływu i wsiąkania na przykładzie wybranych fragmentów dorzecza Rio Aconcagua /Chile/

Na posiedzeniu popołudniowym, któremu przewodniczył prof.dr W.Walczak wygłoszono 2 referaty poświęcone fotointerpretacji elementów biogeograficznych środowiska geograficznego:

Mgr M.Stanecki: Zakres i metoda fotointerpretacyjna stereogramów lotniczych terenów leśnych dla potrzeb gospodarstwa leśnego.

Mgr A.Ciołkosz: Zastosowanie zdjęć lotniczych w pracach związanych z wykorzystaniem map rolniczego użytkowania ziemi.

W dyskusji nad referatami wygłoszonymi w pierwszym dniu obrad głos zabierali: prof.dr J.Kondracki, dr E.Tomaszewski, doc.dr J.Tobiasz, dr K.Rudzki. Poruszano zagadnienia:

1. Znaczenia ilościowej interpretacji zjawisk fizyczno-geograficznych.

2. Roli zdjęć spektrostrefowych i możliwości ich pełniejszego wykorzystania.

3. Dokładności metryk zdjęć lotniczych przekazywanych dla celów fotointerpretacyjnych.

4. **Możliwości wykorzystania zdjęć przy opracowywaniu różnoskalowych map użytkowania ziemi.**

5. **Stopnia zaawansowania fotointerpretacji w leśnictwie.**

W godzinach wieczornych 7.IX nastąpiło otwarcie wystawy pt. "Zdjęcie lotnicze w geografii". Na wystawie tej zademonstrowano ponad 200 fotogramów lotniczych ilustrujących różne elementy środowiska geograficznego. Oprócz tego prezentowane były przykłady opracowań fotointerpretacyjnych, aparatura, wybór najważniejszej literatury oraz zdjęcia z poligonów ćwiczeniowych Warszawy i Lublina.

Wystawa, która czynna była przez 3 dni, wzbudziła znaczne zainteresowanie nie tylko wśród uczestników konferencji, ale również wśród nauczycieli, studentów i uczniów starszych klas. Ogółem wystawę zwiedziło ponad 300 osób.

Pierwszy dzień obrad Konferencji zakończyło spotkanie towarzyskie w sali klubowej Chatki Żaka.

W drugim dniu obrad na posiedzeniu porannym, którym przewodniczył płk. F. Osowski wygłoszonych zostało 6 referatów poświęconych fotointerpretacyjnym studiom syntetycznym.

Mgr M. Ruszczycka: Kartowanie podstawowych typów krajobrazu na podstawie zdjęć lotniczych /fragment Niziny Śląskiej/.

Mgr K. Trafas: Przydatność zdjęć lotniczych terenów wysokogórskich w badaniach geograficznych na przykładzie Tatrzańskiego Parku Narodowego.

Mgr inż. J. Kowalski: Fotointerpretacja dla celów topograficznych.

Mgr U. Karaszewska: Rola środowiska geograficznego w fotointerpretacji dla celów topograficznych.

Mgr inż. J. Jasiński: Możliwości zastosowania zjawiska Landa w fotointerpretacji.

Mgr A. Ciołkosz: Z badań nad problemami komunikacji Warszawy.

W dyskusji nad referatami głos zabierali: doc.dr L. Baraniecki, mgr K. Trafas, płk F. Osowski, dr A. Kęsik, K. Furmańczyk.

Poruszano zagadnienia: 1. Zastosowania zdjęć terrofotogrametrycznych w pracach fotointerpretacyjnych 2. Zakresu wykorzystania zdjęć lotniczych dla celów topograficznych i nietopograficznych. 3. Kartometryczności zdjęć terenów górskich. 4. Zjawiska Landa. 5. Studenckiego ruchu fotointerpretacyjnego.

Obrady popołudniowe 8. IX poświęcone były dydaktyce fotointerpretacyjnej. Na posiedzeniu, któremu przewodniczył dr A. Kęsik, wygłoszono 6 referatów:

Mgr A. Ciołkosz: Główne problemy dydaktyki fotointerpretacyjnej.

Doc. dr L. Baraniecki: Prace magisterskie z geografii regionalnej oparte o fotointerpretację.

Dr H. Gawlik: Z dydaktyki geograficznej interpretacji zdjęć lotniczych w Instytucie Geograficznym Uniwersytetu Łódzkiego.

Mgr Z. Goliaszewski: Wizualne metody nauczania fotointerpretacji.

Mgr K. Liniewicz: Zastosowanie czytnika mikrofilmowego dla celów fotointerpretacyjnych.

Mgr J. Mościbroda: Lubelski poligon fotointerpretacyjny.

W dyskusji głos zabierali: mgr R. Wolnik, dr E. Tomaszewski, dr A. Kęsik, doc. dr L. Baraniecki, mgr K. Trafas. Poruszono następujące zagadnienia:

1. Stanu realizacji szkolenia fotointerpretacyjnego wg nowego programu studiów geograficznych /zbyt mała ilość godzin, głównie ćwiczeniowych, brak specjalistów w poszczególnych działach fotointerpretacyjnych, brak odpowiednich pracowni fotointerpretacyjnych/.

2. Szkolenia fotointerpretacyjnego na szczeblu specjalizacji - IV rok studiów.

3. Roli i znaczenia pracowni fotointerpretacyjnych i poligonów ćwiczeniowych.

W trzecim dniu Konferencji uczestnicy wzięli udział w wycieczce prowadzonej przez dr A. Kęsika na trasie Lublin-Bełżyce-Opole Lub.-Chodlik-Kazimierz-Kurów-Jastków-Lublin. Głównymi obiektami prezentowanymi w czasie wycieczki było grodzisko wczesnohistoryczne w Chodliku oraz lubelski poligon fotointerpretacyjny w okolicy Jastkowa. W Chodliku na terenie grodziska informacji o przebiegu badań archeologicznych udzieliła mgr S. Hoczyk z Katedry Archeologii UMCS. Materiały kartograficzne okolicy grodziska prezentował mgr mjr J. Miśalski. Na obszarze poligonu pod Jastkowem omówiona została problematyka geologiczna, morfologiczna i niektóre zagadnienia użytkowania ziemi i osadnictwa. W wycieczce wzięło udział 60 osób.

W III Ogólnopolskiej Konferencji Fotointerpretacyjnej uczestniczyło 86 osób reprezentujących 30 instytucji, w tym Polską Akademię Nauk, wszystkie ośrodki uniwersyteckie, Politechnikę Warszawską, Akademię Górniczo-Hutniczą w Krakowie, branżowe instytuty naukowe, zainteresowane placówki Wojska Polskiego, wyższe uczelnie wojskowe oraz przedstawiciele Pracowni Planów Regionalnych, Pracowni Urbanistycznych oraz Geoprojektu.

Konferencja pozwoliła na podsumowanie osiągnięć na-

ukowych i dydaktycznych w zakresie geograficznej interpretacji zdjęć lotniczych w ciągu ostatnich dwu lat. Wskazano również na niedociągnięcia i braki oraz na najpilniejsze potrzeby. Podkreślono silnie, że fotointerpretacja będzie się mogła rozwijać właściwie w oparciu o współpracę szeregu instytucji przy stałym kontakcie z praktyką, której potrzeby i zamówienia winny stwarzać właściwe bodźce dla rozwoju nowych metod i technik.

Następną Konferencję Fotointerpretacyjną postanowiono zorganizować w roku 1969 w Krakowie.

Adresy autorów

Leszek Baraniecki, doc.dr, Instytut Geografii Uniwersytetu Wrocławskiego, Wrocław, Plac Uniwersytecki 1.

Andrzej Ciołkosz, mgr, Instytut Geografii UW Warszawa, Krakowskie Przedmieście 30.

Henryk Gawlik, dr, Instytut Geografii Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź, Curie Skłodowskiej 11.

Zbigniew Goliaszewski, mgr, Instytut Geografii UW Warszawa, Krakowskie Przedmieście 30.

Jerzy Jasłowski, mgr, Katedra Fotogrametrii Politechniki Warszawskiej, Warszawa, Plac Jedności Robotniczej 1

Urszula Karaszewska, mgr, Instytut Geodezji i Kartografii, Warszawa, Jasna 2/4.

Andrzej Kęsik, dr, Katedra Kartografii UMCS, Lublin, Akademicka 12.

Jerzy Kowalski, mgr inż., Instytut Geodezji i Kartografii, Warszawa, Jasna 2/4.

Krzysztof Liniewicz, mgr, Katedra Meteorologii WSR, Lublin, Akademicka 10.

Jerzy Mościbroda, mgr, Katedra Kartografii UMCS, Lublin, Akademicka 12.

Lidia Ochalska, mgr, Zakład Gleboznawstwa i Kartografii
Gleb. IUNG, Puławy.

Maria Ruszczycka, mgr, Instytut Geografii Uniwersytetu
Wrocławskiego, Wrocław, Plac Uniwersytecki 1.

Edward Tomaszewski, doc.dr, Poznań, Ratajczaka 26/93.

Kazimierz Trafas, mgr, Instytut Geografii UJ, Kraków,
Grodzka 64.

Wojciech Walczak, prof.dr, Instytut Geografii Uniwersy-
tetu Wrocławskiego, Wrocław, Plac Uniwersytecki 1.

Tadeusz Witek, mgr, Zakład Gleboznawstwa i Kartografii
Gleb, IUNG, Puławy.